

MARCZIUS TIZENÖTÖDIKE.

Szombat

230. szám.

Pest, december 9. 1848.

Fem kell táblabíró politika

Lapunkra előfizethetni jövő év január 1-től Budapesten házhozhozva félévre 5 ft, postán borítékban hatszor küldve 6 f pp.

Helyben egyedül a kiadóhivatalban fizethetni elő, vidéken minden posta hivatalnál.

Hónapos előfizetést csak helyben, s a hónap első napjától számítva 1 forintjával fogadunk el.

Hirdetések egy háromszor hasábozott sorért, vagy ennek helyéért 2 kr pp. fizetnek.

Pest december 9.

Vannak, kik azon török fejüket, hogy tulajdonképen mi célja lehetett a camarillának abban, hogy az öreg invalidus Ferdinándot trónusából letette, s helyébe József urfit ültette.

Azt mondják, ez azért van, mert Ferdinánd megesküdött az alkotmányra, következésképpen az igen inconveniens volna, ha a felség szavát megszegné. —

Mások szerint Ferdinánd gyűlöletes lón népe előt, s azért kellett az új király, kinek semmi multja nincs.

Azok, kik illy mély politikai okokat keresnek a legutóbbi változásokban, nem tudják, hogy mi az a camarilla.

A camarilla egy szörnyüképen ostoba s merő apró hiúságok után kapkodó patsuli coteria.

Ott politikai combinatiókat keresni nevetséges dolog. A camarillának nincsenek combinatiói, hanem vannak családi traditióikból merített előítéletei.

Azonban, minő ostobán használja fel innen merített tudományát, azt a lefolyt nyár és ősz történetei teljes világosságban tüntetik fel.

Legyen elég erre egy példa, a botorul támasztott szerb lázadás. Ki nem tudja, hogyha a szerbek fel nem támadnak, a mi táblabíránk még mai napig is csak azt teszik: hogy nagyokat innának az 1848-diki törvények egészségére. Ki nem tudja azt, hogy a szerb háború alatt kezdte megszokni a magyar katonaság azt: hogy vele Pestről rendelkezzenek.

Ha a dynastia csendesesen viseli magát, a pesti országgyűlést, mihez úgy is rengeteg módra ért, tartja szép szavakkal, István herceg pedig igyekszik magát népszerűvé tenni. Például csak ha úgy egy hónapba egyszer négyszemközt levén néhány magyar emberrel betanulva Vai Miklós és Szerencsőtől, egy pár teremtetét kibocsát fenséges

akain. Örömben s hűségében e nemzet megörjült volna.

Illy állapotban kellett volna hozzánk betörni. Ugy, hogy az első alkalommal, midőn a harc kitör, azon kezdjük ausztriávali háborúkat, hogy Kossuth é vagy a császár.

A camarilla ezt nem tette. Nem volt annyira esze. Ő csak családi előítéletei szerint működött, melly szerint azon meggyőződésben élt, hogy a magyar nemzet már tökéletesen demoralisálva s elpecsoviczosodva van. A katonaság pedig mindörökké vakon fog engedelmeskedni a császárság eszméinek.

Ez pedig, miként az események tanúsítják, hiu előítélet.

Nem mondjuk, hogy ez egyszersmind egészen alap nélküli előítélet, sőt nagyon is sok igaz van abban. A táblabíróság igen félnék publicum, a nép pedig vallásosan royalista volt. Csakhogy a dynastia azt gondolta, hogy ezen betanult traditioja egyszersmind egy örök igazság, egy soha, és semmi körülményekben nem változható maxima; egy második kétszer kettő négy.

A dynastia azt gondolta, hogy ezen előítéletével a végtelenségig mindent a maga hasznára biztosan elkövethet. Hogy ez igaz és való marad akkor is, ha a király szemtelen homlokkal hazudni kezd, ha nem mulik el nap a nélkül, hogy nemzetünkön valamely fájdalmas sértés el nem követtetik, ha látjuk, hogy a király nevében a külön fajú nemzetiségek ellenünk irtóháborút kezdenek, Jellasics egy ronda csoporttal betör hozzánk, ha István herceg kigyói háládatlansággal elárul bennünket, ha Olmüczben tartózkodás nélkül kinyilatkoztatják, hogy a császári fegyverek Magyarországot meg fogják semmisíteni, hogy hódítóháborút kezdenek ellenünkben, hogy a mint e seregek országunk valamely részit legyőzik, azt azonnal Ausztriához csatolják.

Mindezek kemény dolgok, nyájas olvasó. Hasonlíthatlanul keményebbek, mintsem hogy azon az osztrák uralkodóház említettük előítélete hájtörést ne szenvedjen.

Ne keressük tehát a camarilla működéseiben messze beható combinatio politikát.

Az új király trónralépése sem politikai combinatio. Az a reactionak egy hajszállal sem ad több előnyt, sőt a mi meggyőződésünk az, hogy a dynastia ezen lépésével igen sokat veszített.

A mi minket magyarokat illet, mi ezzel nyerünk.

Ime Ferdinánd trónról letételéről diplomaticai okiratainkban, soha egy szó nem fordul elő. Ferdinánd neve ellen szörnyüképen ovatosak voltunk, valamit tenni, s ime Ferdinánd maga szabadit ki bennünket, e nehézkes helyzetből. Ő ma-

ga magát exauthorálta . . . mire mi azonnal bátrabbak lettünk, úgy, hogy az új királyt már el nem ismertük! —

Kormányférjaink közül többen azon meggyőződésben vannak, hogy az a mi ügyeinknek igen árt, ha országgyűlésünk egy lelkesedett pillanatban a dynastiára nézve valamely catastrophalis actust követ el. Például, ha diplomatische kinyilatkoztatná az osztrák ház detronisatioját.

Hogy egy ilyen actus nekünk ártana, ez viszont a mi táblabírói előítéleteink közé tartozik. De ha mindjárt előítélet is, azért mégis, fájdalom meg van bennünk.

Elég az hozzá, hogy a camarilla saját ostobaságával kimentett minket, genant helyzetünkéből.

József el nem ismerésében benne fekszik, hogy Auszriától elszakadtunk. Köszönet a camarillának, hogy nekünk ezen kedves eredményt meg engedte érnünk, a nélkül, hogy táblabírói előítéletünkön valamely erőszakot kellett volna elkövetnünk.

Mi azt drágább áron is készen lettünk volna megnyerhetni, hanem, ha a camarilla ügyetlensége miatt olcsóbban jutottunk hozzá, csak örvendenünk lehet rajta.

Ne igen féljünk tehát a camarilla nagy belátásu politikájától, mert az csak merő apró hiúságokon, s előítéleteken nyugszik. Nem kell félnünk, hogy azok, kik közöttünk történnék, valamely titkos kifejlésü dramának előjelenetei.

Mi azt hisszük, hogy József felléptetése, csak épen Sophia hercegnő hiúsága, és dicsvágya. Az 1848-dik év ezen lady Machbetje szeretne kedves rajkója neve alatt uralkodni.

Isten a gonoszokat saját fegyverökkel szokta megbüntetni. Ezen fegyver Sophia hercegnő. Ezen elvetemült asszonynak jutott a szerep, hogy a habsburgokat a burgból ezen fenmaradott rabló lovagvárból kipusztítsa.

József fellépése, a jó ügynek nem árthat. > dynastia ezzel reményeinek legvégsőbb eszközéhez nyult. Ha ez nem fog sikerülni, ki fogy mindentől.

Szinte illyen előítéleten alapuló remény az is, mit némi kósza hírek szerint szándékol a camarilla: hogy tudni illik Windischgrätz letételével maga az új pünkösdi király venné át az osztrák seregek vezérletét.

Am legyen úgy. Ez is csak hasznára lenne a magyarnak.

Elmondanók küzdő népünknek, hogy most azok nyílt sisakkal jönnek ellenünk, kik Ferdinánd alatt csak titokban működhettek.

Az osztrák dynastia előítéletei közé tartozik, hogy a hercegek megjelentek a nép között irántok lelkesedést szokott szólni.

Ez igaz, de csak bizonyos pontig. Addig tudni illik, míg ennyire ki nem mutatták foguk fehérét; mint most.

István herczeg a mult évben culminációját érte el a népszerűségnek. József herczeg itt Pesten deliriumba ejtő a megyei gyűlést s a pesti publicumot.

Hja, de akkor még a nemzet illúziókban élt. Még sokat hitt a fejedelmi ház némelly egyénéiről. Most undorral fordul el e czudar faj elől minden ember, kiből a becsületérzésnek legkisebb szikrája lobog.

Am tessék tehát a gyermeköz felségének ellenünk személyesen jönni. Tessék az osztrák hadseregben megjelentével vadászni a népszerűséget. Tessék leereszkedni a polyakkatonák közé, s affectálgatni az egyszerű jólelkűséget.

József nem az ártatlan egyiptomi József, ha mindjárt Sophia herczegnőben van is valami, mi Putiphar nevére emlékeztet.

József népszerűségvadászata csak olyan restauratio előtt váltott nemesi csók lehet.

Ez nekünk használhat, mert követkeése az, hogy győzedelmünk után mi sem fog tartóztatni, a független magyar republica kikiáltásától.

József úgy tüzi ki magát, mint fő ellenségünk, győzelmünk után vele kell a főszámolást tennünk.

Ha ő tovább is Wind sgrä zel gseftelne ellenünk, megveretése után, mint úgy is kiskoru, tehetne egy revocatiot, de a mit maga tesz, azt el nem tagadhatja.

Okosan dolgozik mellettünk a camarilla. Azért éljent kiáltunk neki.

E tettével megint szorult helyzetből vonják ki a magyart. Mert mi megvalljuk, azért is féltjük nemzetünket, hogy nem tudna győzedelmével élni, még valahogy megbocsáthatna ellenségeinek, s újra nyakára venne valamely habsburg sarjadedot.

De így egy útésre két legyet csaphatunk agyon. Csak hogy semmit se mulassunk el arra, hogy valósággal agyon is csaphassuk őket.

Buda december 9-én.

Szerkesztő.

Mondja meg ön lapja által az illetőknek e kis furcsa historiát.

Budán a bankó csinálásnak egy új módját fedezték fel. A nagy elme, melly a felfedezést tette, egy a várban lakó mészáros koponyájában lakik. —

Ó t. i. ma mint hetivásár napján a piacra kiállván, áru padjára egy nagy csomag 3 hüvelyk hosszú, 1½ hüvelyk széles papir darabkát tett le, mellyek illy felírásokkal valának ellátva: „Gut für 20 xr. cm.“ „gut für 40 xr. cm.“ „gut für 10 xr. cm.“ „gut für ein gulden cm.“ stb.

Midőn aztán a gazdasszonyok és szakácsnék serege vásárolni hozzá menvén, valamelyik ketlős vagy egyes Kossuthot (az az magyar bankót) adott neki, ő azt saját leleményes eszének csinos bankóival tronfolta vissza.

Egy háztól visszaküldék neki czéduláit, azon izenettel, hogy nem neki kezdtek a bankócsinálást, bizza az Kossuthra, majd el igazítja ő, —

s azt felelte, „Tudja ő hogy Kossuth készíti a bankót, de azt ne tegye Kossuth uram, hogy a forgalmat megakassza.“

Már én, szerkesztő, ha önnek is úgy tetszik, elhallgatom, s nem forcirozom az egész dolgot, de csak azon feltétel alatt, hogy felcsejjen meg önnek ez egyszerű kérdéseimre.

1-ször: Mi lesz belőle, ha e mészáros példáján indulva, a többi mészárosok is, meg a pékek, szappanosok, és minden nemci s fajai az árusoknak jónak találják, saját készületű bankókkal, árasztani el a két várost, s a valódi bankókat, mind magukhoz vonván, az ércpénzt kezeikből kinem adván, másokat illy irkafirka szemérről szedett papirkákkal gazdagítanak meg?

2-ször: Mi lesz belőle, ha az, ki ma fejtsóvalva ugyan, de még is elfogadván a mészáros bankóit, holnap majd újra lustvásárlani elmegy ugyanahoz, s az akkor szemébe dobván papírját, azt mint egy törvénytelen és biztosítéktalan alakban készült kötelezvényt, magának nem ismeri, s a jó bolond, ki azt el fogadja, törvény előtt is magát nem igazolhatja?

3-szor: Mi lesz ezen statusból, hol minden embernek saját jó tetszésére bízatik illy módon segíni magán pénzszerzési célja elérésében? Mert világos, hogyha Pál elkezd, Péter folytatja, — Iczik se marad hátra.

Szerkesztő! ha megfelel ön e kérdésekre, azon esetre nem bánom, ha ki nem is adja cikketem.

Még csak azt akarom önnek méltó csodálkozására megjegyezni, hogy Budán a bankókkal historia az óta kezdődött, mióta köztudomásra jött, hogy szeretetre méltó kis Ferdinándunk lemondott. —

Már hogy millyen zavart fejű emberek lehetnek azok, kik egy illy hirre a magyar status bankóitól eliszonyodnak, azt ítélje el ön.

Vagy bizony isten! látja szerkesztő, ez annak követkeése, hogy a tekintetes képviselőház még most se merete kimondani, hogy független, és a kiskoruságból kilépett magyar status létezik.

Már pedig a ki még a 24 év:be nem töltve pupillusi állapotban levőnek mondja magát, az ne csodálkozzék, ha contractussai nem respectáltak. —

Hanem ezt csak úgy négy szemközti mondtam.

L.

Mocsolád, dec. 2. 1848.

Scitovszki János politikai bűnei.

Az igazszó kétélű fegyver a gazság ellen.

Későn járok; de még mindig jókor jövök. — Azonban sok szó helyett lássunk a dologhoz.

A mostani pécsi püspök a „Nemzeti“ 131-dik számában mondja magáról: „Politikai titkaim nincsenek. Reactionarius nem vagyok.“

Ha ön, püspök ur, gondolja, hogy illy odavetett állítással átugrottuk az árkot, nagyon csalakozik. Hej! nem olly bolond a mai magyar, hogy bizonyos kölyöknyávgásra a „moriamur“ telitorokkal elkiáltja, ha megszakad is bele.

Ugy, ugy, püspök ur, ön lóvá akar bennünket tenni;... de hátrább az agarakkal; hiszen ön-

nek életpályájának politikai vétségeivel hatókrú szé-násszekérnél is rakottabb. Baranya mozgalmait kell csak felemlítenem a vörösbogyó korából, nem is érintve a rozsnói gyalázatos promemoriákat, és lehull az álarcz a jezsuitapofáról.

Mult országgyűlésre a föllekesült Baranya szabadelvű követeket készült küldeni, s mit tett ön? Apponyiféle handbillétre első volt, ki Somsics Palikát, mint leendő követet, saját asztalánál éltette s tervének kivitelében nemcsak ezeket dobott ki ocsmány lélekvásárlásra pávatollu tisztjei által, hanem még servus humilissimus papjaira is kitűzette a fehérpántlikacszéget, a szentkirályi nemesekek templomot épített, zászlót szentelt és tudja ördög, mit mindent... csak hogy Somsics Pali s Márczi öcsém követurakká választassanak.

Mit tett ön, midőn a tisztujítás beállt?... ama számtalan bünfertelmet elhallgatom, miket át önnek pénze és bora szörnyű vajadás közt Baranyának Marczikában egy nagy oratoraliszpényt szültek, csak egy levelét közlöm a papsághoz szórol szóra:

„Nt. plébános ur! Alkotmányos jogaink gyakorlására f. hó 18-kán tartandó tisztujítás alkalmával van szerencsém fölhívni ntisztelendőségedet. Öszönöz erre a hon boldogsága, (milly csábító szavak!) mellyet feldúlni, saját és megyei érdekeink, mellyeket krombolni, törvénytelenített jogaink, mellyek fölött pálczát törni szándékozik a hitehagyott, (milly cseles számítás a kicsinyhitűek megszedítésére!) Batthyáni paizsa alatti ellenzék. (Méltóztatik az ellenzék atyai kegyeskodásával czirógnati? kár volt egy kis anathemaféle dicitót egyúttal közre nem bocsátani). Csak erélyes őszetartás, ismerj és becslj jellemű tisztviselők (tehát az ellenzék csupa gazemberekből áll, czudar, zsvány faj?) elválasztásában egyetértés, és a praesidiumhozi csallakozás óvhat e roham (sic!) ellen bennünket. Azon esetre, ha megjelenhetésében akadályoztatnék, sziveskedjék adandó a szolgabíró által meghitelesített credentialisával bárkit megbízni. Töbire atyafiságos indulatiba ajánlott egész tisztlettel vagyok Pécssett, három királyok napján 1848., ntisz. alázatos szolgája Troll Ferencz s.k., jegyző.“

Ne neked, te hitehagyott Batthyáni, te rontóbontó ellenzék; ugyan megirták útleveledet!

Talán e tegnapsúlt szentszéki jegyzőcske maga feje után írta e gyalázatosságokat?... hohó! De ha így volna is, önnek első köteleessége leondott ez ugorkahóst pokolba kergetni, és tette ő? de-hogy tette, de-hogy tette! sőt a diadal után még százszorta fellebb adták e gyönyörű udvari mák-virágot.

Azonban a sorsnak úgy tetszett és ön egy nagyot pottyant Palika- s Marczikájával együtt. A láthatáron egy szebb nap kezd sugározni;... oh, de ön azért mégis a megszokott sötétséget látja és óhajtja!

A papi tizedről Pozsonyban lemondott nagylelkűen, itthon pedig a nagylelkűség felett keservesen sirt, jajgatott, ... hogy tudják az embernek titkait! No de ezek vizözön előtt történtek, régi dolgok; lássuk az újabbakat az ő gyönyörűséges valóságukban.

Regen Antal, pécsvárosi káplán, e kiaszott illirapostol, éjjelenként lakszobájában gyűléseket tartott hasonszörű társaival, ama híres Illirország

jövendője s a kutyamagyarok sírja felett, mit midőn napfényre hozott egyik czimbora, a megyei tisztség örökét állított fel a baglyok becsipésére; de szag ütötte meg orrukat és szépen oduban maradtak; a tanulóifjuság pedig macskazenézett és ablakot koczintott ez éjjeli szentnél, mire ő ill' a berek nád a kert — megszökött Slavoniába.

Hogy ön, püspök ur, e komédiát ne tudta volna, az lehetetlen, hiszen Haas Mihál, városi lelkész házában történtek vala mindezek, ki önnek totumfacija, az egyházvilági policzeispiczlik nagy mestere, valóságos spanyol jezsuita;... de mi gondja erre másoknak? Önök, jó urak, ott a városban, Regen ártatlanságát szerették volna elhíttetni a bolond világgal;... későn jársz Matyi!

Regent, mint hálátlan, magyar kenyéren nevelt gazot, a hatóság által elfogatni s érdeme szerint büntetni lett volna önnek kötelessége, úgy de akkor még biztak önök Jellacsich védszentökben, csak bizsának ezentul is!

„Mennyire igyekeztem, mondja ön továbbá nevezett igazolásában, a magyarkormány minden rendeleteit tölem telhetőleg (?) teljesíteni, csak eggyel akarom bebizonyítani“ ugyan ne nevetessen meg! ország világ tudja, mivel foglalkoztak önök püspök uraimék: az alapítványi javak kézbekeverése, az ugynevezett püspöki jószágok felhasználására, a megyei zsinatok szolgálai rendezése stb. ezek voltak a főgondok, a haza boldogsága, vagy a kormányi rendeletek csak fity!

Halljuk a nagy igyekezet eredményét. Ön Strukai Lajos káplánt az illir mozgalmakban részvételért minden papi hivataloskodástól felfüggesztette... de csak akkor, és alkalmasint azért, mert önnek engedelmességet nem akart, midőn állomásáról más helyre tétette. Ha önnek csakugyan komoly szándéka lett volna, mielőtt meg nem szökött, miért nem vonta kérdőre büntetését is: Rogics és Hajnovics plobánosokat? hiszen amaz volt, ki híveit bujtogatta, hogy ezek a magyar érzelmű Prandau Gusztáv erdeit és földet elfoglalják. Szép főpásztor!

Mit szóljunk ahhoz, hogy ön lelkesebb papjait megróvja, ha azok a nemzetörök közé soroztatván magokat, a hazának szolgálni akarnak; ha a fegyverviselést (még illy időkben is) a szenteséges szent kanonok elleni vétségnek bémálja; ha kétségbe esik azon, hogy papjai polgári öltözeteket viselnek, és a kor és isten intését felfogván, erejüket, képességüket a polgárzat üdvös átalakítására felajánlják; ha dűlfül, hogy megyéjében az igazságot kimérlik mondani, és a „Pécsi hírlap“ szerint censoroskodik, a sajtó alatt lévő kéziratokat vakmerősködik lefoglalni?! Bizony bizony mondom, kutya van a kertben. Persze hogy szeretné ön magát, mint sok mások, ha körmünkre ég valami, a sárból kimosni amugy könnyedén... elébb számolunk.

És aztán ezen püspökember nem reactionarius! —

Hát jó ur, minek nevezik azt, ki megyéjében papi clubbokat elnéz, kik még egyre fujják a követ, fűzik ármányos terveiket a hon és szabadság megbuktatására; kik jubilót tartottak, midőn Róth és Philipovics csordája közeledett, velők bogzsi- vióztak?! Nevüket a számadás nagy napjára feltartom; akkor aztán isten legyen irgalmas.

Még egyet. Végre valahára elkezdett ön is

imádkoztatni megyéjében és pedig a „csend és béke“ helyreállításáért. Már ez aztán csak olyan szélforgató köpeny. Csak békesség legyen, ha mindjárt Windischgrätz szerzi is azt meg... valóban e nyomatott imában egy szó, de csak egy szó sincs ellenségeink megrontásáról, kiirtásáról. Hogyis imádkozhatnának azért, mit nem kívánunk! Lélekháborító eljárás... még az imádságban is ármány rejlik.

Csak egyet szerettem volna: önnek írományait Z'chi felmagasztaltatása előtt átvizsgálni... a handbilletek akkoriban még aligha ismerték a poklot.

Haulíknak már ütött az óra... Z'chi Domonkos fut... Scitovszki a reactionarius magyar (?) püspökre mi sors várhat, kérdi

Egy pécsmegyei lelkész.

Baja, dec. 5. 1848.

Tisztelt Szerkesztő!

Szabad elvű lapja által van szándokom néhány igénytelen szó, az illetők fülébe sugnom, — én ugyan nem kétkedem önnek nemünk iránti udvariasságán, és tudom, val. mint minden nemesb férfibe, úgy önbe is fellelhető azon gyengédség, hogy a nők egyes tetteit szigoron nem bírálja, s némi elnézéssel van a nők gyengései iránt, s azt tőlünk viszont várja; de egyszersmind azt is tudom, hogy azon elnézéseknek, ön előtt is megvannak a maga határai, s a melly nőknél, az elárult hon iránti egykedvűség még akkor sem olvad fel, midőn atya, testvér, rokon, szóval a hazának minden hű polgára, a megyetendő hon szármolyához viszi véré, egyetlen életét, és azon csekély tettekre, melly nemünknek osztalékul jutott, még akkor sem indítja, ott elnézésnek, gyengéd udvariasságnak nincs helye, — ezen előnnyel kiindulva remélek egy kis helyet ön lapjába, — de előre figyelmeztetem önt, ne remegjen ám, hogy az illető carthagoi hölgyecskék kegyét elveszti, ha jelen soraim kiadandja, mert nem ön e cikk írója, hanem én, arról pedig szinte nem ön tehet, hogy a hölgyek egymás irányába olly irigy ármánykodók, már mint én is, ezen rágalmozók egyik példánya, és lapjára erőszakolom e néhány soraim, (mert ha a valót megmondjuk, akkor zenesen az imént elősorolt jeles címekkel szoktunk kiméltlenül illetetni.) — De komolyan czéлом nincs, mások lealacsonyításával magamat kiemelni a köznapi lények sorából, sem pedig fondorkodni hölgy társaim ellen, s ezért nevem se tudatom, minthogy nem akarom azt tudatni, hogy ki, hanem hogy mi t irt.

E napokban olvasám pirult arczal, Kossuth lapjában, azon olly annyira lealacsonyító vádat, melly a vácsi nőkre ott mondva van, és úgy hiszem, az említett cikk írójának kétségbevonhatlan, és biztos kulföböl eredő okai voltak, hogy ezen megbélyegző, szégyenítő hírt, a nyilvánosság térére kellett bocsájtani, és ugyan azon uton, öket ismételve felszólítani kötelességük teljesítésére; kétségkívül magányfelszólítások sikeretlensége után. — Elmém megakadt azon gondolatnál, vajjon mi lehet az a nagy hivatás, mire a hölgyek felszólítanak, de lelkem rázkodott meg, a meglepés első pillanatába, midőn értém, hogy azon cse-

kélység nem teljesítéséért rovat, mit mi a női szűk korlátok között tehetünk honunkért, miért ha teljesítjük, köszönetet se fogadhatunk el, mint-hogy az csak minden nemesen gondolkozó hölgy lelkét sebzí, mert akkor van leginkább alkalma felfogni mi tétlenségbe van ő kárhozható, hogy ez mind, a mit tehet ármány környezett hazájáért, s ezen, ugyszólván játékszerért kell köszönetet elfogadni, mi tőlünk nem kívánják, hogy viharral, s az ellenekkel daczolva, szabad mellel fogjuk fel az ellen dolgait, mint firokonink a harc mezőn, hanem biztos helyen, meleg szóbába mint gyermekkorunkban a játék szert, ugy most egyszerű fehérműt öltögetjük a harcba fáradt férfiaknak, roncsolt testük fedezésére, tehát ez az, mit tőlünk várnak, és találkozott még-is magyar hölgy, ki ezen a nagy tettek között mit sem számító, fehérműi adakozásra az ismételt felszólítást bevárta, találkozott honom földjén hölgy, kinek finomabb felfogással kellene bírni, minden nemes tett megértése iránt, mint bármelly férfinak, ki e szent szózatot, mind nnt a hazáé fel nem fogta, és nem sietett a nemünkhöz illő csekély áldozatot, kedves kötelességét, mi előbb leróni, találkozott magyar hölgy, kibe Zrinyi Ilonától öröklött egy csep vér szive mélyébe fel nem font, és nem zúgolódik végzete ellen, hogy imádott hona iránti égő szent lelkesedésnek örök tétlenségbe kell elhamvadni, és kibékülésül a töle vártakat késedelem nélkül, nem teljesíti. —

Ezt tettétek ti vácsi nők, bocsása meg néktek nemzetem Istene, mert nem tudjátok mit cselekesztek, s ha iparkodni nem fogtok kétszeres erővel az elmulasztottakat helyre pótolni, tehát olly annyira megbélyegzitek magatokat, hogy magyar hölgyet mélyebben és szégyenítőbben nem sértethet senki, mintha a vácsi nőkhöz hasonlítandják és valamint minden nemesb hölgy megvetésének utált tárgya a gyáva férfi, ugy leendetek ti is, kik s mmi nemest még felfogni se vagytok képesek, teljesíteni még kevésbé, így kell neki lenni különben nem késedelemnétek ennyire, — ha pedig megértettétek Csányinak szózatát, csakhogy gondolkodva fogtok annak teljesítéséhez, azt igen rosszul tettétek, mert a mire a haza hi, azt rögtön késedelem nélkül kell teljesíteni, hogy már és vesztettétek azon táblabírói, r á é r ü n k -kel, egy nyilvános bizonyosságát mutatom fel. Két jó barát a harctérre volt menendő, mindegyik bucsúját ment venni azon hölgytől, kiért hazája után leginkább volt vérént ontandó, visszatértökbe találkoztak, kérdé az egyik, „barátom megkérde e azon szép hölgytől, hogy hazánk diadal ünnepe számolhatsz e kezére.“ „Meg, — felele sohajtva a kérdezt — de ő mást szeret.“ „Az mind semmi barátom, téged a csata után jobban fog szeretni, mint ezen ülő ficzkók egyikét, azaz, ha nemes lelke van, ellenkező esetben nem érdemes reag gondolni, de igaz, hogy fogatta vallomásod“ ne is kérdezd, szavainra olly hideg és egykedvű, mint a vácsi nők az elárult haza eránt „olly annyira! hogy már magam se remélek“. Hogy tetszik e jelenet hölgyeim! — Nem olvastunk eddig még egy lapban sem többszöri figyelmeztetést, vagy éppen megrovást, melly a nőkhöz lett volna intézve, miért? mert egy hölgynek olly kevés teendője van a hazát illető magasztos ügyben, mikép

Czáfolat.

mindenik hitte, és méltán várhatta is tőlünk, hogy azon csekélységet, mielőbb lerójuk, mert maga a czik írója is pirult volna gyengédteleen előre figyelmeztetni a nőket, hogy el ne maradjanak azon egyszerű hivatásuk teljesítésétől, mi neműnknek osztalékul jutott — és így csak ti vagytok azok, kiket e lealacsonyító figyelmeztetés minden nők között illet, a fájdalom és a keserű szegyen annyira eltölté valómat, hogy alig tudom eszméim öszveszedni, és így igen rosszul mondom, hogy egyedül ti váczai nők vagytok csak süketek a haza szent szavára, nem magatok vagytok ti, vannak még társnőitek, és kik e megvetést érdemlő érzéketlenséget baromként táplálják keblükben — s ezek a pécsi hölgyek — minden csep vér agyamba szökelt, midőn az Életképekben olvasám — hölgyek! ha mind azon vádak, mik az említett két lapban hirdelve vannak, valók! és ez újabb felszólítás még mindég sikertelen leend, ugy Istenemre, megérdemlik önök álatias egykedvűségök kikürtölését, sőt még többet is, önök elvesztik a jogot követelni, hogy egy magyar hölgy önöket magához hasonlónak mondja, — siessenek önök e szennyet (melly páratlan), magokról lemosni, czáfolják meg tettekkel, de rögtön e szerencsétlen állítást, mert önök nehezen, de nem is tudhatják, mi rémletesen fogják azon jelelt hölgyek lefutni éltök pályáját, kik honunk megmentését elébe nem teszik mindennek, mit a föld és ég adhat, és kikbe ezen az erények, és nemes indulatok igaz gyöngye, a honszeretet hiányzik, kik önérdéküket és hűségüket elébe teszik e magasztos eszmének, hidjétek nekem ezeket, sáppatt beeset arcokról, mellyre az elégedetlenség emésztő férgé barázdákat ró, évtizedek mulv: is ismértesek lesznek, a magyarok istene megjelelendí öket, hogy mindenki ovskodjék tőle, és tudjátok-e, mi kínos egy öröm és reménytelen hosszú életet leélni, ki nem hű hon leány, számolhat reája, öntudata fogja őt gyötlörni vég perczéig, ha pedig annyira elvadul, hogy az nyugott marad (mit még egy férüről is alig tehetek fel), akkor azon női büszkeség leggyötrőbb eszköze, a megvetés, mellyel minden oldalról találkozzand, sötét árny gyanánt fogja őt késérni a késő aggságig, de nyugalomra még a sirboltban se számoljon. — Szerelmét, barátságát sőt még szolgálatát is vissza fogja mindenki utasítani, ki sem akar véle érintkezésbe jönni, undorral forduland el tőle mindenki, és minden oldalról fogja hallani illy önzéstelt érzéketlen baromtól szeretteit megbüntettetni, még szolgáltatni is gyalázat.

Egy sem váczai sem pécsi hölgy.

U: I: Szerkesztő! ha önnek közkedveségű lapját, egy hölgy igénytelen sorai homályba nem borítandják, akkor találkozzandunk még.

Martius 15-dik című lapban, 215. szám alatt f. é. november 22-dikén, megjelent egy nyilatkozat, mellyben a helybeli remonten assentirungs comission elnöke igen alacson és méltatlan kifejezésekkel korholtatik, a lovak assentirozása iránt. Noha ugyan nem gondolhatom, hogy a szerkesztő engem vádolna, mert nekem, ki csak 4 hét óta vezetem ezen dolgot, személyes leírás szerint sem beesett fekete szemem, sem sárga nadrágom, és fekete öllönyöm, sem huszár ezrednél szolgálatban nem vagyok, még is iparkodtam ezen gyalázatos nyilatkozat szerkesztőjét állítása bebizonyítására felkeresni, ez azonban nem sikerülvén, ezennel őt írásban felszólítom nyilatkozata igazolására, s akkor kész leszek, én is bebizonyítani, mint szoktam illyféle kísérleteket visszaszantítani, bivaikozván egyszersmind olly számtalan nézőkre, kik avval tanuszkodhatnak, hogy én tehetségem szerint mindég a haza, nem pedig a válalkozó hasznát tekintem.

Ezen rágalmazó irat szerkesztője ez által is bélyegzi alaptalan állítását, mert a lovak csak déli 12 óráig vállaltatnak, s ezen idő után a fizetések, és szánadási rendbehozások történnek, s így lehetetlen, hogy azon bizonyos N. urat lovai-val délután 3 óráig várokoztaltam.

Ezen nyilatkozatom mostanára elég legyen, s hogy ah a szerkesztő személyem ellen fellépne, akkor kötelességemem fogom tartani magamat a t. cz. közönség előtt igazolni, mert mindég inkább féltettem felyebb valóimnak korholását a válalkozók iránti szigorúságáért, mint illy alávaló tettért.

A Poster Zeitung című lap mintegy 3 hét előtt személyem iránt igen kedvezően nyilatkozott, mellyben egy szemtanu szerint a válalkozók iránt olly szigorral járatik el, hogy alacson ki sértetek lehetlenné váltak.

Azonban az idő megfogja mutatni, kinek van igaza. Balassa Szilárd, nyug. őrnagy.

HIRDETÉSEK.

Minden órán kiadandó

egy szép utczai szoba, ország ut, 643 sz. alatt az emeletben hozzá tartozandóival.

(2-3)

Rákosi széna

legjobb fajtából Pesten váczai uton 78 sz. házban, mázsa, vagy adag-számra eladó.

Előfizetés

„A Munkások ujságára.”

A „Munkások ujsága“ jövő 1849-ik évben is mostani alakjában folytatatik. Félévi előfizetés 2 fr. 24 kr. ezüst pénzben itt helyben valamint vidéken is. Megjelenik minden héten háromszor fél fél iven. Előfizethetni vidéken minden postán, helyben csak a kiadó Lukács László-nál a „Marcius tizenötödike“ című ujság hivatalában, országuton (Kunewalder házban) a muzeum szomszédságában.

Nemzeti

Szinház.

Pest, szombaton, december 9-kén, 1848. Bérlet-szünet.

A KARSZEMÉLYZET jutalomjátékaul:

Negyvenedszer:

HUNYADI LÁSZLÓ.

Eredeti nagy opera 4 szakaszban.

Első szakasz: **Czillei halála.** Személyei:

V. László, magyar király	—	Steger
Czillei Ulrich, kormányzó	—	Köszeghi
Hunyadi László	) testvérek	Farkas Károly
Hunyadi Mátyás	—	Csillag R.
Főurak. Király kísérete. Zsoldosok. Nép.	—	Történik
		Nándoron: 1456.

Második szakasz: **Király eskü.** Személyei:

V. László, magyar király	—	Steger
Gara, nádor	—	Reina
Mária, leánya	—	Hollósi Kornélia
Erzsébet, Hunyadi János özvegye	—	Schodelné
László,	) fia	Farkas Károly
Mátyás,	) fia	Csillag R.
Egy hölgy	—	Boldogné
		Nemesek. Hölgyek. Történik Temesvárt: 1456.

Harmadik szakasz: **Ármány.** Személyei:

V. László, magyar király	—	Steger
Gara, nádor	—	Reina
Mária, leánya	—	Hollósi K.
Hunyadi László	—	Farkas Károly
Hunyadi Mátyás	—	Csillag R.
		Násznép. Katonák. Történethely: Buda: 1456.

Negyedik szakasz: **Vérpad.** Személyei:

Gara, nádor	—	Reina
Mária, leánya	—	Hollósi K.
Erzsébet, Hunyadi János özvegye	—	Schodelné
Hunyadi László, fia	—	Farkas Károly
		Kiséret. Nép. Örök. Bakó. Történik: Budán.

A harmadik felvonásban előadandó „magyar tánczot“. eljárlják: Kilányiné, Hilberth Emma, Kovács Luiza, Veszter Sándor, Kilányi, Veszter Sándor tánczársaságának tagjai, és Tóth Samu. Veszter Sándor tánczársaságának tagjai a jutalmazandók iránti sziveskedésből lesznek szerencsések föllépni.

Megjelenik e lap **MINDEN ESTE.** Előfizethetni e lapra Pesten a Lukács László nyomdájában (Országuton Kunewalder-házban). — A vidéken a postahivataloknál. **EGYES SZÁM** ára 3 kr. pp.

Felelős szerkesztő Pálfi Albert. — Nyomtatja és kiadja Lukács László Országut, Kunewalder-ház.